

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Vodičkova, Praha 1, Vodičkova 22

Vodičkova 22/683, 110 00 Praha 1

Identifikátor školy: 600 035 263

Termín konání inspekce: 12. – 18. listopad 2003

Čj.:	01 2319/03-5115
Signatura:	oa1zx108

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v níže uvedených vyučovacích předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v níže uvedených vyučovacích předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 2. stupni v předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, chemie, výtvarná výchova a hudební výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je Městská část Praha 1 (Vodičkova 18, 115 68 Praha 1), příslušným orgánem státní správy je Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství (Novodvorská 1010/14, 142 00 Praha 4).

Základní škola Vodičkova se nachází v historické budově z roku 1863, patří k nejkrásnějším pražským školním budovám, je významnou dominantou Vodičkovy ulice v centru Prahy. Byla postavena pro Vyšší dívčí školu a i dnes upoutá svou výraznou fasádou vyzdobenou červenobílým ornamentálním sgrafitem, na jehož tvorbě se spolupodílel Josef Václav Myslbek. Sídlí zde ředitelství a 2. stupeň základní školy včetně jedné 5. třídy.

Má tato odloučená pracoviště:

Praha 1, Jindřišská 36 – 1. stupeň a část školní družiny

Praha 1, Jindřišská 32 – 1. stupeň

Praha 1, Jindřišská 18 – počítačová učebna

Praha 1, Školská 17 – školní jídelna

Praha 1, Školská 15a/685 – školní klub, keramická a textilní dílna, třída V. A

Praha 1, Jeruzalémská 5 – část školní družiny

Budovy v Jindřišské ulici jsou také památkově chráněné, nejstarší zprávy o nich pocházejí z roku 1388. I zde se jedná o architektonicky velmi cenné stavby, které nadále slouží školství.

Škola je příspěvkovou organizací, v roce 1994 získala statut fakultní školy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. V současnosti sdružuje základní školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu. V letošním školním roce vzdělává celkem 443 žáků ve 20 třídách. Počet dětí nikde nepřesahuje maximální kapacitu součástí uvedenou v Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Škola realizuje na 1. stupni vzdělávací program *Obecná škola*, od září 1999 jsou všechny třídy specializované na *rozšířenou výuku výtvarné výchovy*. Na 2. stupni probíhá vzdělávání podle vzdělávacího programu *Základní škola*; od školního roku 1999/2000 je vždy v jedné třídě ročníku realizováno *rozšířené vyučování výtvarné výchovy*.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek školy se vztahuje k předmětu inspekční činnosti. Skupina učitelů hodnocených předmětů je z hlediska věkové struktury vyrovnaná, zahrnuje zkušené i začínající pedagogy, jsou v ní zastoupeni i muži. Většina vyučujících splňuje zcela nebo částečně podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Pracovní úvazky ředitelka stanovuje promyšleně, vychází z kvalifikace a schopností jednotlivých zaměstnanců.

Personální podmínky ve sledovaných předmětech dle vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců

Název předmětu	Počet vyučujících učitelů				
	OPZ	OZ	PZ	N	Σ
Český jazyk	3				3
Anglický jazyk		1		3	4
Německý jazyk				1	1
Matematika	5	1			6
Cvičení z matematiky	1				1
Matematicko-fyzikální seminář	1				1
Chemie	1			1	2
Výtvarná výchova	4				4
Hudební výchova				1	1

OPZ - odborná a pedagogická způsobilost, OZ - odborná způsobilost, PZ - pedagogická způsobilost, N - bez odborné a pedagogické způsobilosti

Funkci výchovného poradce zastávají tři učitelky bez stanoveného kvalifikačního studia, všechny pravidelně navštěvují kurzy zaměřené na výchovné poradenství a splňují požadovanou délku pedagogické praxe.

Ředitelka byla do funkce jmenována Školským úřadem Praha 1 s účinností od 1. srpna 1998, ustanovila statutární zástupkyni. Řízením 1. stupně, který je umístěn na odloučených pracovištích, pověřila vedoucí metodické sekce. Porady vedení se uskutečňují každý týden, měsíčně ředitelka svolává porady technického vedení, kde řeší úkoly související s provozem školy. Zajištění jejího chodu vychází z funkční organizační struktury popsané v Organizačním řádu. Zde jsou vhodně stanoveny pravomoci zaměstnanců k zabezpečení účelné práce jednotlivých úseků. Dokumentace související s činností školy je vedena na profesionální manažerské úrovni. Metodické orgány plní svoje poslání, z jejich zápisů vyplývá systematická pedagogická spolupráce v oblasti plánování časového rozvržení učiva, učebních metod, klasifikace, přípravy srovnávacích prací, analýzy výsledků učení i využívání a inovace pomůcek. Zabývají se také řešením organizačních záležitostí (např. soutěže). Přenosu informací efektivně slouží jednání vedení školy, pedagogické rady, provozní porady, systém plánů (roční, týdenní) se stanovenou zodpovědností.

Vedoucí pracovnice školy vytvářejí příznivé pracovní podmínky pro všechny zaměstnance. Cenná je vzájemná spolupráce vyučujících, zkušení pedagogové pomáhají nekvalifikovaným a začínajícím. Ti také mají možnost získat poznatky z výchovně-vzdělávací činnosti jiné školy v rámci projektu „Kruh spolupracujících škol 2003“. Zde se účastní výuky, kterou pak

hodnotí. Ředitelka umožňuje pedagogům vzájemné hospitace, učitelé je však zatím příliš nevyužívají. Vedení školy konzultuje s pedagogy jejich problémy, společně hledají řešení případných nezdarů. Kontrolní systém vychází z ročního plánu kontrol a hospitací, je rozdělen do měsíců s časovým vymezením kontrolované oblasti a osoby zodpovědné za provedení kontroly. Jednotlivá zjištění a přijatá opatření si vedoucí pracovníce zaznamenávají pro následnou práci. Velmi dobrou úroveň má četná hospitační činnost, která se opírá o promyšlenou metodiku i účelnou dokumentaci. Při rozboru společných hospitací s inspekcí projevilo vedení školy znalost práce jednotlivých učitelů, pozitivně je motivovalo a hodnotilo jejich činnost kompetentně, formulovalo závěry i doporučení pro další pedagogickou práci. Ředitelka pravidelně hodnotí své zaměstnance, maximálně využívá pochvalu a poděkování za odvedenou práci. Úspěšné učitele oceňuje a podněcuje k následující práci i v rámci spolupráce s Městskou částí Praha 1 na slavnostním večeru, kterého se účastní vybraní učitelé jednotlivých škol obvodu. Velký význam přikládá vzdělávání pedagogických pracovníků, podporuje je organizačně i finančně, zohledňuje při tom aktuální i perspektivní potřeby školy. Učitelé si prohlubují odborné znalosti a seznamují se s moderními vyučovacími metodami (např. kurz netradiční metody a formy výuky, orientace v pedagogických metodách, metody vyučování čtení). Vzdělávací aktivity absolvuje většina učitelů, nové poznatky si vzájemně předávají v rámci metodických orgánů.

Konkrétní reflexe probíhá při projednávání závěrů kontrolní a hospitační činnosti, souhrn zobecněných hodnotících informací je prezentován na jednání pedagogické rady. Součástí evaluace zaměstnanců jsou každoroční personální pohovory učitelů s vedením školy o jejich představách dalšího působení ve škole. Pedagogové provádí sebehodnocení své práce, které je realizované formou dotazníku. Zamýšlí se nad uplynulým školním rokem, sdělují vlastní nápady k pedagogické práci. Ředitelka pravidelně dává všem žákům 6. – 9. ročníku anonymní dotazníky (na tvorbě některých se spolupodílí žakovský parlament - např. dotazník vztahující se k práci školní jídelny). Jejich analýzou získává poznatky, které využívá v řídicí činnosti. Organizace dalšího vzdělávání a promyšlený systém hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců podporuje jejich profesionální růst.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení materiálně-technických podmínek se vztahuje k předmětu inspekční činnosti.

Škola provozuje svou výchovně-vzdělávací činnost v sedmi budovách – viz její charakteristika. Historická budova ve Vodičkově ulici má umělecky zpracovaný interiér. Architektonicky velkoryse řešené vstupní a další společné prostory (schodiště, chodby) jsou z větší části esteticky dotvářeny aktuálně se střídajícími žakovskými výtvarnými díly. Každého návštěvníka také upoutá rozměrná olejomalba z konce 19. století s námětem Libušina soudu.

Prakticky všechny učebny jsou kmenovými třídami. Některé z nich jsou více přizpůsobeny výuce odborných předmětů (např. pracovna fyziky a chemie, výtvarné výchovy, matematiky) a jsou většinou vybaveny novým žakovským nábytkem. Kvalita výzdoby a uplatnění názorných pomůcek se odvíjejí od pozornosti, kterou třídě ve spolupráci s žáky věnuje třídní učitel. Dvě moderně vybavené počítačové učebny připojené k internetu slouží rozvoji počítačové gramotnosti žáků. Aulu, zařízenou speciálním nábytkem, televizorem s videem, promítacím plátnem a epirexem, mohou využívat všichni učitelé. Kabinety pro jednotlivé

předměty mají standardní vybavení pomůckami včetně odborné literatury. Ve škole není zřízena knihovna pro žáky.

Nejlepší podmínky pro výuku má výtvarná výchova. Výtvarnice disponují keramickou dílnou s vypalovací pecí, textilním ateliérem s vybavením pro náročnější výtvarné techniky. Výuka dějin umění je často organizována v aule. Kabinet obsahuje kromě pomůcek i bohatou sbírku videokazet o výtvarném umění. Vstupní hala a centrální i boční schodiště jsou často využívány jako výstavní prostory. Začíná budování střešní vestavby (výtvarný ateliér se zázemím a s galeriemi, sociální zařízení, garsoniéra pro pedagogy).

Při své kontrolní činnosti sledují vedoucí pracovnice zařazení učebních pomůcek do vyučování. Priority návrhů pedagogů v oblasti materiálního zabezpečení výuky jsou konzultovány v rámci předmětových komisí a metodických sdružení. Škola umožňuje lidem z širšího okolí využívat její materiálně-technické zázemí. Např. jazyková škola má pronajaté učebny pro výuku cizích jazyků, tělocvična je veřejností formou pronájmu používána k různým sportovním aktivitám.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola realizuje na 2. stupni vzdělávací program *Základní škola*, v jedné třídě každého ročníku učební plán pro třídy *s rozšířeným vyučováním výtvarné výchovy*. Rozvrh hodin a reálná výuka korespondovaly s učebním plánem příslušného vzdělávacího programu, sledovaná výuka plně respektovala osnovy. Povinná dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy) je vedena pečlivě a průkazně zachycuje plnění osnov, průběh vzdělávání i aktuální stav žáků ve třídách. V jejím zpracování byly shledány formální nedostatky (např. nekonkrétní zápisy v třídních knihách).

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Kontrola naplňování učebních osnov je promyšlená, systematická a důsledná, je patrná z interní dokumentace ředitelky školy (z ročního plánu kontrol a hospitací), z evaluační činnosti i z přijímání efektivních opatření. Tuto oblast kontroly zabezpečuje vedení školy i předmětové komise a metodická sdružení.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Předložený rozvrh hodin splňuje legislativní i psychohygienická kritéria. Školní řád odpovídá ustanovením vyhlášky o základní škole, právům žáků je věnovaná část interního dokumentu školy nazvaného *Práva a povinnosti žáků*.

Rodiče dětí jsou informováni standardním způsobem, aktuálně prostřednictvím žákovských knížek, dále na třídních schůzkách, v pravidelně konaných konzultačních hodinách, periodicky v informačních listech a na nástěnkách. Přínosem pro školu je vzájemná spolupráce v rámci Klubu rodičů i prostřednictvím dvakrát ročně organizovaných vernisáží výstav výtvarných prací, kterých se účastní zákonní zástupci žáků i pozvaní hosté.

V kompetenci třídních učitelů je pořádání třídnických hodin, žáci získávají informace na nástěnkách, školním rozhlasem, své záležitosti řeší také v rámci žákovského parlamentu, kde mají své zastoupení všechny třídy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství

Roční plán výchovného poradenství rozčleněný do jednotlivých měsíců zahrnuje všechny oblasti činností tří výchovných poradkyň. Jedna z nich je i protidrogovou koordinátorkou, vytvořila Minimální program protidrogové prevence. Úzce spolupracuje s psycholožkou, s pedagogicko-psychologickou poradnou a se školním speciálním pedagogem. Na základě jejich doporučení zpracovává s učiteli jednotlivých předmětů individuální plány pro integrované žáky nebo děti se specifickými vývojovými poruchami učení. S vyučujícími projednává způsob hodnocení a klasifikace i zařazování žáků do specializované třídy. Na tuto činnost úzce navazuje spolupráce s jejich zákonnými zástupci. Jedná s nimi také o problematice volby povolání i při řešení výchovných problémů žáků. Pro zabezpečení prevence sociálně-patologických jevů organizuje řadu besed s psycholožkou, s policisty i s lékařem. Jedna z výchovných poradkyň je patronkou úspěšně fungujícího žákovského parlamentu, jehož členové s ní otevřeně projednávají různé problémy. Také jednotlivci se na ni obracejí s žádostí o radu a pomoc. Rázně a účinně řeší náznaky případné šikany ve spolupráci se žáky, rodiči i zpracováním sociogramů.

Výchovné poradenství účinně přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Specifické cíle předmětu (např. kroky směřující k ovládnutí jazykových prostředků češtiny, k rozvíjení komunikativních dovedností, k utváření základních čtenářských návyků) byly respektovány. Učitelky zohledňovaly aktuální stav tříd (věk, integrovaní žáci, dyslektická třída apod.).

Všechny tři vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Při výuce v maximální míře využívají svou erudici a osobnostní předpoklady. Dvě působí jako fakultní učitelky. Pozitivem je již tříletá spolupráce zkušené pedagožky a učitelky, která právě dokončila své vysokoškolské studium. Učení bylo věcně a odborně správné.

Vzdělávání probíhalo v kmenových učebnách vybavených pomůckami pro jiné předměty. Vedle učebnic, sešitů a nakopírovaných textových materiálů se uplatnily pracovní kartičky, pravidla českého pravopisu, slovník cizích slov a také názorná trojrozměrná pomůcka k popisu.

Struktura výuky byla promyšlená a přehledná, účelně se střídaly metody ústní (řízený rozhovor), práce písemné, s učebnicí či s knihou. Formy vyučování byly voleny efektivně v návaznosti na cíl a potřeby jednotlivých žáků. Frontální výuka byla doplněna samostatnou individuální prací, v některých hodinách i kooperací ve dvojicích či ve skupinách. Při ní měly děti větší příležitost k aktivní činnosti, k samostatnému zjišťování, rozvíjení komunikativních dovedností i k ověřování svých znalostí. Často se při výuce účelně prolínaly všechny tři složky jazykového vyučování se zapojením mezipředmětových vztahů. Poznatky žáků se tak uceleně rozvíjely a prohlubovaly. Citlivé využití literárního díla a jeho spojení se současností nenásilně přispělo ke kultivování osobností dětí. Možnost ústního prezentování pocitů a vyjádření vlastního názoru otvírala žákům cestu k sebepoznání. Pracovní tempo bylo přiměřené jejich věku, jen některé aktivity byly učitelkou časově přesně vymezeny. Funkčním prvkem k upevnění učiva bylo propojení relaxačního cvičení s problematikou určitého pravopisného jevu.

Vyučující respektovaly individualitu žáků, jednaly s nimi přátelsky a otevřeně. Žáci uznávali jejich přirozenou autoritu a dávali najevo svou důvěru a úctu. Příjemná atmosféra ve třídách příznivě ovlivňovala přístup dětí k učení a pozitivně přispívala ke kvalitě jejich výkonů.

Žáci jsou vedeni k uvědomělé práci s chybou. Výsledky své práce podrobovali vzájemné kontrole i sebekontrole. Zpětně tak byli informováni o úspěšnosti splněného úkolu. Různé způsoby úvodní i průběžné motivace udržovaly jejich pozornost a aktivitu. Verbální hodnocení vyučujícími, uplatňované bezprostředně po ukončení výkonu jednotlivců nebo skupin, mělo také motivační účinek, stejně jako aktuální klasifikace. V některých hodinách byl však podceněn význam shrnutí probraného učiva i závěrečného hodnocení práce žáků a ujasnění míry dosažení cílů. V žakovských knížkách převažovaly známky z písemných projevů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika, chemie, cvičení z matematiky a matematicko-fyzikální seminář

Obsah předmětů odpovídá učebním osnovám, je optimálně rozčleněn do jednotlivých ročníků. Na povinnou výuku matematiky účelně navazují volitelné předměty - v 7. ročníku matematicko-fyzikální seminář a v 9. ročníku cvičení z matematiky. Všichni pedagogové měli jednotlivé hodiny promyšlené, stanovené vzdělávací cíle byly reálné, odpovídaly aktuálnímu stavu tříd a učebním osnovám.

Pro výuku matematiky má škola vynikající personální podmínky (viz oblast hodnocení personálních podmínek). Chemii vyučují dvě učitelky, jedna má úplnou kvalifikaci a jedna zatím nemá ukončené vysokoškolské vzdělání. Absence odborné a pedagogické způsobilosti neměla výraznější dopad na kvalitu výuky. Pedagogická práce byla částečně ovlivněna nervozitou, což se projevilo v metodické oblasti.

Vyučování matematiky se uskutečňovalo v prostorných kmenových třídách i v aule, místnosti však většinou neměly motivační výzdobu pro výuku. Pouze jedna kmenová třída zařízená jako odborná pracovna byla vybavena novými učebními pomůckami i nástěnnými přehledy. Výuka chemie se realizovala v kmenových třídách a v odborné pracovně, kde je rozvod vody i plynu do katedry a funkční digestoř. I zde byla výzdoba málo podnětná.

V obou předmětech byly promyšleně zařazeny připravené učební pomůcky, ojediněle zpětný projektor. Používané učebnice tvořily ucelené řady, tím byla podpořena návaznost jednotlivých témat. Vyučující žákům připravovali pracovní texty a další příkladové materiály.

Ve většině hodin převažoval frontální způsob výuky, který byl někdy kombinován s prací žáků ve dvojicích. Učitelé často střídali vyučovací metody, někteří výuku mezipředmětově propojovali a zařazovali příklady vycházející z praxe, snažili se o diferencovaný přístup k dětem. Při samostatné práci se individuálně věnovali prospěchově slabým, rychlejší žáci plnili rozšiřující úkoly. Opakování a procvičování učiva plynule přecházelo do společného vyvozování nových poznatků. V menším počtu hodin nemělo vyučování promyšlenou strukturu, role pedagoga jako organizátora výuky a zprostředkovatele informací byla nejasná, analýza úkolů a výkonů žáka nebyla prováděna. Učení bylo málo efektivní, výsledky samostatné práce dětí ukazovaly na nepochopení učiva.

Ve volitelném předmětu cvičení z matematiky žáci pracovali samostatně či ve dvojicích, učivo bylo náročnější a tempo výuky vyšší než při povinné výuce matematiky. Vyučující dětem pomáhala, vyřešené příklady vždy překontrolovala, poskytovala čas pro doplňující otázky. Ve volitelném předmětu matematicko-fyzikální seminář učitelka vycházela z dotazů dětí, nepochopenou učební látku znovu vysvětlovala, její procvičování bylo většinou

společné. Vstřícnost pedagožky, individuální přístup k žákům, snaha ocenit jejich pokrok a pozitivně je tím motivovat k další činnosti byly hlavním rysem této výuky.

Frontální způsob vyučování chemie účelně doplňovala práce ve skupinách. Důraz byl věnován vytváření pozitivního vztahu k předmětu, na správné pochopení učiva, uvědomění si souvislostí s praktickým životem. Výuka byla názorná, promyšleně podpořená demonstračními pokusy. Výklad učiva, při němž byly vhodně využívány mezipředmětové vztahy, byl srozumitelný, na odborné výši, přiměřený věku a schopnostem dětí. Společné ústní či písemné procvičení učiva upevňovalo nové poznatky, žáci ochotně reagovali na vhodně formulované otázky, vyhledávali údaje v učebnici či v připraveném odborném textu.

Vstupní motivace obsahovala seznámení se zamýšleným programem hodiny. Ne vždy se účelně využívalo průběžné motivační hodnocení. Vyučující často opomněli závěrečné shrnutí, důkladnější kontrolu pochopení učiva a zhodnocení výkonů žáků.

Převážná část výuky probíhala v podnětné pracovní atmosféře, byla ovlivněna příjemným vystupováním učitelů i jejich hezkým vztahem k dětem. Pracovní tempo a náročnost učiva umožňovaly jejich aktivní zapojení, učitelé zohledňovali jejich individuální schopnosti. Ojedinele však bylo realizováno frontální vyučování bez střídání činností a bez relaxačních momentů to oslabovalo žakovskou aktivitu, pozornost a nevytvářelo dostatečné podmínky pro rozvíjení komunikativních dovedností dětí. Ty měly málo prostoru pro spolupráci, diskusi, obhajobu názorů i výsledků splněného úkolu.

Klasifikace byla zcela transparentní, její záznamy v žakovských knížkách měly přiměřenou četnost. Práce dětí byly objektivně hodnoceny, učitelé analyzují chyby a vycházejí z nich při opakování a hlubším procvičování učiva. Výsledky srovnávacích prověrek a následná opatření jsou rozebírány v rámci jednání předmětové komise.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika, chemie, cvičení z matematiky a matematicko-fyzikální seminář jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů anglický jazyk a německý jazyk

Vzdělávací cíle vycházely z osnov, učitelky je v průběhu hodin konkretizovaly, diferenciací výuky většinou dokázaly plnit rozdílné potřeby žáků.

Přestože pouze jedna vyučující má odbornou způsobilost k výuce předmětu (tři nesplňují podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti), neovlivnilo to záporně odbornou stránku výuku. Někdy ale byly patrné rezervy v účinnosti metodických postupů.

Vyučování se uskutečňovalo ve světlých a prostorných kmenových učebnách, které jsou zařízeny novým žakovským nábytkem; jeho uspořádání odpovídalo realizovaným činnostem. Výzdoba tříd neobsahovala mnoho podnětů k předmětům, jazyková pracovní, ve které probíhala menší část sledované výuky, je naopak vhodně vyzdobená mapami a obrazy; její odborný inventář je na rozdíl od vybavení kmenových učeben bohatší. V převážné části výuky byly vhodně použity učebnice, pracovní sešity, některé názorné pomůcky (např. předměty každodenní potřeby, výstřižky z novin) a mobilní audiotechnika.

Většina učitelek efektivně využívala učební čas, vhodně organizovala a řídila činnosti žáků, zařazené učební metody účelně podporovaly plnění vytýčených cílů. Individuální práce, ve kterých si děti upevňovaly svoje znalosti a prohlubovaly dovednosti, vhodně střídaly kooperativní techniky, učitelky dokázaly aktivizovat žáky i v rámci frontální výuky. Její tempo neodporovalo psychohygienickým zásadám, činnosti střídaly relaxační okamžiky (např. zpěv písně). V menší části vyučování však byla patrná zejména snaha pedagožky plnit

cíle výuky nepodložená volbou účinných metod práce. Její aktivita převažovala, děti vždy nezískávaly ucelené informace, nedostávaly často příležitost si je vhodně upevnit ani s nimi dál systematicky pracovat (téma o zemích, kde se hovoří anglicky). Též potenciál zařazených názorných pomůcek (časopisy), nebyl zcela využit. Chybělo začlenění další literatury, které se vzhledem k obsahu učiva nabízelo.

Motivace v hodinách byla rozmanitá a obvykle i účelná. Obsahovala seznámení dětí s cíli a průběhem hodin, častou pochvalu, aktivizující metody (např. samostatná tvůrčí práce s textem – téma sport), využití mezipředmětových vztahů, komunikativních situací obsahově blízkých zkušenostem žáků atp. Ti se většinou dokázali výstižně vyjadřovat a využívat upevněných znalostí.

Všem učitelkám se dařilo společně se žáky vytvořit v hodinách příznivé pracovní klima, byla dodržována pravidla komunikace, někdy ale chyběl prostor pro širší diskusi.

Hodnocení úspěšnosti dětí v učení bylo adresné, obvykle zdůvodněné a někdy i klasifikované, v žákovských knížkách jsou zápisy sice pravidelné, ale nevypovídají o rovnoměrném zastoupení všech složek jazyka – převládá klasifikace písemných dovedností.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů anglický a německý jazyk jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hudební výchova

Výukové cíle jednotlivých hodin odpovídaly aktuálnímu stavu tříd, jejich konkretizace ve sledované výuce byla zřetelná. Příprava učitele na vyučování byla zodpovědná, respektovala individuální vzdělávací potřeby žáků a důsledně zohledňovala specifika předmětu (všestranný rozvoj hudebnosti).

Vyučování zajišťuje jeden učitel bez odborné a pedagogické způsobilosti. Vzhledem k jeho zájmu o předmět, sebevzdělávání i kreativitě se ale tento nedostatek neprojevil ve výuce.

Sledované vzdělávání probíhalo v odborné pracovně jiného předmětu a v další učebně vhodně vybavené k realizovaným činnostem (pianino), kterým odpovídalo i rozmístění nábytku. Obě poskytly dostačující podmínky pro plnění naplánovaných cílů. Promyšleně byla využita řada pomůcek – kytara, orffovské nástroje, zpěvníky, které vyučující sám sestavil, audiotechnika i CD.

Členění hodin umožňovalo žákům aktivně se účastnit různých činností (např. dramatizace lidové písně, poslech hudby, zpěv s vlastním doprovodem na jednoduché rytmické nástroje). Všem aktivitám předcházela smysluplná příprava. Učitel žáky vhodně vedl k úvaze, k chápání jevů v souvislostech i k prezentaci pocitů z vnímání hudby. Dokázal vytvořit podnětné hudební prostředí (např. úprava učebny při prezentaci Gregoriánského chorálu).

Žáci průběžně získávali povědomí o své úspěšnosti v učení, často zaznívaly pochvala a povzbuzení, někdy velmi emocionálně podbarvené, což mělo na žáky příznivý motivační dopad. Učiteli se dařilo systematicky formovat zájem dětí o hudbu a prohlubovat jej i zdařilou prezentací vlastního zpěvu a hry na hudební nástroj.

Pro všechny hodiny byly charakteristické příznivá atmosféra a partnerské vztahy; často zařazovaný prostor k diskusi s možností porovnávání stanovisek vedl u žáků nejen k prohlubování řečových dovedností, ale též k respektování jiného názoru.

Hodnocení výsledků práce bylo ze strany učitele adresné, obvykle zdůvodněné, vyslovované se snahou pozitivně naladit žáka a posílit v něm sebedůvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti. Hodnocení v žákovských knížkách však chybělo.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarné výchově

Vyučování účelně probíhalo dle zvoleného vzdělávacího programu. Tematické plány se kromě plánování témat a výběru technik zabývají tvorbou projektů, přípravou soutěží, výstav a programu jejich vernisáží, velká pozornost je věnována akční tvorbě a historickému vývoji umění. Podle možností školy, zájmu žáků a výtvarné orientace učitelky je část hodin věnována materiálu a jeho zpracování (např. keramika, bytová kultura, objektová a textilní tvorba). Učitelky připravují v rámci školy v přírodě pro třídy s rozšířenou výukou výtvarné výchovy tematicky zaměřené pobyty. Dále organizují exkurze na střední školy s uměleckým zaměřením, do výtvarných ateliérů, galerií apod.

Učitelky předávají žákům poznatky z vlastní aktivní umělecké činnosti, jsou iniciátorkami a prvními kritičkami nápadů dětí. Působí také jako fakultní pedagožky, vedou výtvarné kroužky.

Výuka probíhala v aule a v učebně výtvarné výchovy, které však slouží i pro jiné předměty, v keramické dílně a v nově budovaném textilním ateliéru. Materiální zajištění bylo nadstandardní, pro každou techniku měli žáci veškeré požadované potřeby a pomůcky. V hodině dějin umění byla využita také audiovizuální technika (epirex a televizor s videem).

Vzdělávání bylo organizačně kvalitně promyšleno. Praktické metody (návik hmatových dovedností, grafické činnosti, vytváření prostorových artefaktů) učitelky doplňovaly metodami demonstračními (projekce statických i dynamických obrazů). Žáci pracovali individuálně i ve skupinách převážně na dlouhodobějších projektech. Náměty byli plně zaujati, možnost vlastní volby výtvarné techniky, s ohledem na zaměření jednotlivců, významně ovlivnila konečný výsledek. Učitelky reagovaly na věk dětí a věnovaly pozornost problematice porovnávání jejich vlastní identity ve vztahu k okolnímu světu. Intuitivní osvojování výtvarného jazyka postupně převáděly na racionální uvažování o námětu. Nezapomínaly však současně na rozvíjení schopnosti citově se s ním ztotožnit a pomáhaly dětem vybírat směr dle jejich zaměření. Tvůrčí charakter převážné části výuky byl funkčně doplňován poznatky (dějiny výtvarného umění) a pěstováním dovedností (důraz na umělecké řemeslo) s ohledem na další studium žáků na středních uměleckých školách.

Vyučující vkládaly do motivace vše, co věděly o zvolené výtvarné problematice, jejich osobní nasazení tak zvyšovalo zájem žáků. Mezi učitelkami a dětmi probíhal dialog, který poskytoval prostor pro samostatnou úvahu, její vyjádření a zdůvodnění i pro prezentaci vlastních zkušeností. Uváživé respektování podoby a míry schopností žáků rozvíjelo jejich tvořivost, aktivitu a samostatnost v rozhodování.

Verbální hodnocení v průběhu činnosti bylo převážně pozitivní, s naznačením dalšího směru. Také klasifikace v žákovských knížkách měla motivující charakter.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarné výchově jsou vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ředitelka vytvořila propracovaný systém vlastní evaluace školy, pravidelně zadává v 5. a 9. ročníku (nebo dle potřeby při výskytu problémů) srovnávací práce z českého a anglického jazyka i z matematiky. Výsledky zpracovávají příslušní učitelé, vedení školy tak sleduje vstupní a výstupní znalosti dětí 2. stupně. Pedagogové zadávají srovnávací čtvrtletní práce, pravidelně tím monitorují znalosti žáků v různých předmětech. Rozbor získaných výsledků slouží jako zpětná vazba učitelům při přípravě práce i vedoucím pracovníkům pro plánování a kontrolu, eventuálně se odráží v personální oblasti. Znalosti dětí z ostatních

předmětů jsou zjišťovány externími evaluačními nástroji (letos - testy Kalibro, minulý školní rok – testy Psychoservis). Zpětnou vazbou o výsledcích vzdělávání je i úspěšnost žáků při přijímacích zkouškách na střední školy (přijetí všech zájemců o studium na středních uměleckých školách). Také umístění dětí v různých obvodních i krajských soutěžích a projektech či soutěžích pořádaných středními školami svědčí o kvalitní práci učitelů a schopnostech žáků. Pravidelně v nich dosahují ocenění (podrobné údaje jsou ve výroční zprávě).

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných předmětech v souhrnu velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje ve Zřizovací listině nejsou v souladu s údaji uvedenými v Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Dokumenty se vzájemně liší v názvu školy. Ředitelka školy v průběhu inspekce požádala Městskou část Praha 1 o vydání dodatku ke Zřizovací listině, který by ji dal do souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 1 na základě usnesení Obvodního zastupitelstva ze dne 26. října 1993 ke dni 1. 1. 1994
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 14 253/2002-21 ze dne 6. března 2002 vydané MČ Praha 1
3. Jmenování do funkce ředitelky školy ze dne 23. dubna 1998 č. j. 178/98
4. Zahajovací statistický výkaz Škol (MŠMT) o základní škole V3-01 podle stavu ke dni 30. září 2003
5. Povinná dokumentace škol a školských zařízení podle § 38a odst. 1 písm. b) - e) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů - školní rok 2003/2004
6. Učební plány 9. ročníku za školní roky 2000/2001 až 2003/2004
7. Plán kontroly a hospitací, vnitřní dokumentace vedení školy, metodických orgánů a jednotlivých učitelů ve školním roce 2003/2004
8. Personální dokumentace pedagogických zaměstnanců školy dle vyučovaných předmětů sledovaných inspekci - školní rok 2003/2004
9. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření Základní školy Vodičkova, Praha 1, Vodičkova 22 ve školním roce 2002/2003
10. Podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy ČŠI
11. Zápis projednání závěrů inspekce ze dne 18. listopadu 2003

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve sledovaných předmětech pozitivně ovlivňuje vysoký podíl zkušených učitelů s odbornou i pedagogickou způsobilostí (výjimkou jsou učitelé cizích jazyků a hudební výchovy). Všichni přistupují k žákům s empatií a s přiměřenou náročností. Organizační struktura je jasná, kompetence pracovníků jsou přesně vymezeny. Vedení a motivování pedagogů je demokratické, ředitelka vytváří příznivé pracovní prostředí, ponechává dostatečný prostor iniciativě vyučujících a podporuje jejich zájem o další vzdělávání. Kontrolní činnost je založena na propracovaném systému vnitřní i vnější evaluace.

Škola má optimální prostorové podmínky, na úpravě a výzdobě interiéru se podílejí žáci. Prostorů některých učeben se poněkud odlišovalo od estetické úrovně společných prostor, občas chyběla prezentace žákovské práce a motivační výzdoba pro vyučování. Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti umožňují realizovat vzdělávací program.

V organizaci výuky má výrazný podíl frontální vyučování, někteří učitelé ho efektivně doplňují skupinovou prací. Ve většině předmětů žáci prokázali přiměřené vědomosti a dovednosti, měli prostor pro samostatné učení, tvořivost, vyjádření názoru a diskusi. Ve všech hodnocených předmětech se učitelé i žáci oboustranně respektují, ve škole panuje přátelská pracovní atmosféra. V části vyučování spočívaly dílčí nedostatky v podceňování motivace žáků i jejich hodnocení a v menším podílu uplatnění aktivizujících metod a forem výuky.

Profilace školy (rozšířené vyučování výtvarné výchovy) má pozitivní vliv na rozvoj osobnosti, kreativity a chování žáků, úroveň a výsledky vzdělávání v tomto předmětu jsou vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Křesťanová	J. Křesťanová v.r.
Členové týmu	Mgr. Jana Turečková	J. Turečková v.r.
	Mgr. Boris Tvarůžek	B. Tvarůžek v.r.

V Praze dne 15. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 12. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

PaedDr. Jana Králová, ředitelka školy

Dr. J. Králová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství Praha 4	2004-01-09	01 2319/03-5115
Zřizovatel: MČ Praha 1, Vodičkova 18, 115 68 Praha 1	2004-01-09	01 2319/03-5115

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.